

der kunde ventes gennemført, men det var ganske sikkert ogsaa det mindste, der kunde bydes Landarbejderne, hvis Loven virkelig skulde komme dem til Nytte og gøre Landbruget i det hele Gavn. Jeg skal derfor ligesom det ærede Medlem for Bornholm slutte med at udtale Haabet om, at det maa lykkes os gennem de kommende Valg til Landstinget at øve en saadan Indflydelse, at der oppe i det høje Ting i Fremtiden vil komme til at gøre sig en anden Stemning gældende over for dette Lovforslag, som vilde være af saa stor Betydning for Samfundet. Jeg er overbevist om, at vi maa ind paa en anden Vej, vi maa naa dertil, at vi i Stedet for at lovgive paa en saadan Maade, at Landarbejderne forlade Landets naturlige Erhverv, maa komme ind paa det, som ogsaa hele Tiden har været Venstres Tanke og Venstres Bestræbelse, at søge at drage Arbejderne mere og mere til det Erhverv, der er naturligt for Landet, og som jeg tror, ogsaa Landarbejderne selv, naar det kommer til Stykket, have størst Kærlighed til og Interesse for.

H. L. Jørgensen: Man faar det Indtryk, at det høje Ting er ked af at høre paa Forhandlingerne, og jeg kan saa godt forstaa det; thi hvad der nu er sagt, er kun Gentagelser af, hvad der er sagt før. Jeg kunde dog have Lyst til at gøre et Par Bemærkninger om denne Sag, som altid har interesseret mig, tilmed da min Livsstilling har ført med sig, at jeg har haft rig Lejlighed til at gøre mig bekendt med den. Efter den Stilling, Landstinget indtager til det foreliggende Forslag, og efter de Udtalelser, der ere fremkomne her, forekommer det mig, at det kun er to Punkter, hvorom Striden kommer til at dreje sig, nemlig om, hvilket Tilskud Staten skal bidrage til denne Sags Fremme, og hvor stort et Krav der skal stilles til vedkommende Arbejder. Hvad det første angaar, maa jeg sige, at jeg selvfølgelig er enig i de Udtalelser, der ere fremkomne om, at skal der ikke ydes mere fra Statens Side, end hvad Landstinget byder, er det virkelig saa lidet, at hverken vi eller den næste Generation ville faa nogen Virkning at se af Loven. I Folketinget var der i Fjor delte Meninger om, hvilke Krav der skulde stilles. Naar den Mening blev den overvejende at stille saa beskedne Krav, som det paa nogen Maade var muligt, var det i Ønsket om at faa noget ud af dette Lovforslag. Der er ikke Tale om andet, end at Folketinget i sin Tid nærrede langt

større Ønsker, og at man tænkte sig, at naar denne Sag en Gang skulde frem, maatte der ydes et stort Bidrag fra Statens Side. Men naar Tinget desuagtet gik ind paa at stille Bidraget saa beskedent som muligt, var det dog sikkert under den Forudsætning, at saa maatte der kunne føres noget igennem. Hvad det andet Punkt angaar, er jeg fuldstændig enig med den sidste ærede Taler. Naar Landstinget har forlangt, at en Landarbejder skal have 800 Kr., foruden hvad der skal til for at sætte Bo, vidner det om, at Landstinget ikke har noget rigtigt Syn paa Forholdet; derom kan der ikke være Tvivl. Der kan maaske paavises enkelte Tilfælde, hvor det kan siges, at en eller anden har sparet saa meget sammen, hvor en Karl eller Pige, naar de ere henved 30 Aar, have sparet omtrent den Sum sammen, som Landstinget forlanger; men jeg antager dog ikke, at det er det høje Tings Mening, at vi skulle lægge i den Grad Beslag paa Ungdommen, at vi skulle gøre dem, om jeg saa maa sige, til nogle Døgenigte, der ikke kunne komme ud og se sig om hverken i den ene eller den anden Henseende. Jeg tror i alle Tilfælde, at de, der kende Forholdene paa Landet, ville sige, at det ikke er sikkert, at det just er de enkelte, der have sparet saa meget sammen, der ere de bedst skikkede til at overtage et selvstændigt Jordbrug. Jeg gaar ud fra, at det hovedsagelig bliver Folk, der skulle til at sætte Bo, der ville gøre Anvendelse af denne Lov, og at det ikke saa meget vil blive Folk, der allerede ere i Stilling, og som ere gifte og Familiefædre. Men naar Folketinget har forlangt, at den paa-gældende Karl og Pige skulle have 400 Kr., foruden hvad der forlanges til at sætte Bo for, saa tror jeg, at det fuldt ud kan siges, at Loven kommer sparsommelige Folk til gode, og at de Folk ingenlunde ere ødsle, saaledes som det er sagt, at Tjenestefolk ere. Jeg vil derfor fuldt ud slutte mig til de Udtalelser, der ere fremkomne om, at de Krav, der ere stillede her i Tinget, ere store nok, og at Folketinget maa fastholde denne Stilling. Der har fra enkelte Sider været set lidt forskelligt paa, hvorledes Udsigterne vare for denne Lovs Fremme. Der er et Par Talere — f. Eks. i Dag det ærede Medlem for Bornholms Amts 2den Valgkreds (N. I. Jensen) — som have ment, at der ingen Udsigt var til at føre dette Lovforslag igennem med det nuværende Landsting. Ja, jeg skal ikke tilbageholde den Ytring, at det Minister-skifte, vi fik i Foraaret, sikkert har bidra-